

**secretariaat: Anna Wiers-Renting, Hoofdstraat 139, 7755 NR Dalerveen
tel. 0524- 221384 of 06-38726115**

bankrelatie Rabobank: NL67 RABO 0312 6442 05

Jaarverslag 2022, Stichting Aold Daol'n, secretariaat.

Ook dit jaar weer - zoals in de statuten staat vermeld - een verslag waarin getracht wordt een zo compleet mogelijk overzicht te geven van alle zaken die in 2022 aan de orde zijn gekomen. In dit jaarverslag zijn de door de voorzitters dan wel leden van de diverse werkgroepen geschreven jaarverslagen geïntegreerd.

Een jaar waarin we na de coronaperiode gelukkig weer een aantal activiteiten konden organiseren.

Vergadering en bijeenkomsten:

Het Algemeen Bestuur heeft in 2022 vier keer vergaderd.

Deze vergaderingen werden voorafgegaan door een vergadering van het Dagelijks Bestuur (DB).

Voor andere/lopende zaken werd er via de telefoon dan wel via e-mail intensief contact onderhouden. Ook werd er in werkgroepjes vergaderd.

In de jaarvergadering van 24 maart worden Anna Wiers en Jack Lubberman herbenoemd als bestuurslid. Aftredend en niet herkiesbaar is Albert Zwiers. Als nieuw bestuurslid wordt Harm Zwiers benoemd. Albert was bestuurslid sinds 2010. Onder andere de projecten Molenmuis /open monumentendagen behoorden tot zijn taken. Hij wordt bedankt voor zijn jarenlange inzet.

De jaarverslagen van secretaris en penningmeester worden goedgekeurd. De kascommissie, bestaande uit Henk Nijkamp en Patrick Vos, heeft de stukken gecontroleerd. Deze zijn in orde bevonden en daarop wordt de penningmeester décharge verleend. Harm neemt de plaats in van Henk als lid van de kascommissie.

De financiële situatie is gezond. Dit is te wijten aan diverse subsidies en een ontvangen legaat van mevrouw E. Snijders-Smit.

De bijdragen van de diverse werkgroepen

1. Molenwerkgroep

We hebben dit jaar weer een volledig seizoen gedraaid, zonder coronamaatregelen.

In april hebben de kinderen van de B.W.B. school met de koningsspelen weer onze molen bezocht.

Tijdens de nationale molendag in mei werd weer het kampioenschap molenspel gespeeld.

Deze keer ook door kinderen van de B.W.B. school. Dit was zeker sfeerverhogend en de deelnemende kinderen waren zeer enthousiast.

In juni kwam weer de Roparun door de molen. Ook wederom enthousiaste reacties.

Tijdens de Drentse Molendag hebben we ook onze fietstocht georganiseerd en ondanks zeer veel concurrentie van omliggende plaatsen hebben we toch ons gemiddelde aantal deelnemers gehaald.

Op 11 september, tijdens open monumentendag, hebben we een concert georganiseerd rondom de molen m.m.v. de Daler Voices en Inge Tibben. De werkgroep Duurzaam van Dorpsbelangen had een standje waar mensen met vragen omtrent duurzaamheid terecht konden.

Een zeer geslaagd evenement.

In oktober hebben we 4 zondagmiddagen de molen opengesteld voor kinderen in het kader van oktoberkindermaand. Alle zondagen werden goed bezocht en de reacties waren zeer goed.

In totaal hebben 119 kinderen de molen bezocht.

We hebben dit seizoen 8 nieuwe vrijwilligers verwelkomd, maar we zullen ook voor het volgend jaar zeker weer op zoek moeten naar nieuwe rondleiders.

In totaal hebben we dit jaar 1467 bezoekers in de molen gehad.

2. Nieuwsbrief

De Nieuwsbrief is dit seizoen 3x verschenen. Historische verhalen en informatie over Aold Daol'n en museummolen 'Jan Pol' werden zo aan onze 1100 vrienden kenbaar gemaakt.

De dorpen uit de voormalige gemeente Dalen kwamen weer aan bod. De redactie werd ook dit seizoen weer gevormd door Giny Oosterwijk, Anna Wiers en Henk Nijkamp.

De vernieuwde inrichting van de museummolen met de babymammoet als eyecatcher, maar ook andere activiteiten werden met nuttige info en leuke foto's d.m.v. de nieuwsbrief onder de aandacht gebracht om extra publiek naar de molen te trekken.

Deelnemers genoten van activiteiten zoals de Molen-fietstocht en de RopaRun met onze eigen pannenkoek voor de lopers. De meest succesvolle evenementen waren toch het optreden van de Daler Voices en Inge Tibben tijdens de Open monumentendag met 200 toehoorders en Oktober-kindermaand met 240 bezoekers.

Andere onderwerpen welke werden belicht waren o.a.; De onthulling van een tegel voor Huib Minderhoud in de Walk of Dalen, een prachtige score bij de Rabo ClubSupport door stemmen van onze vrienden, het initiatief om het mozaïek uit de BWB-school te herplaatsen achter een watertappunt op het DOEplein en het uitstapje van onze vrijwilligers naar Museum Brands.

Daarnaast plaatsten we afgelopen jaar een aantal historische verhalen, met zorg voorzien van prachtige sfeerplaatjes. Uitvinder prof. Albert Bouwers uit Dalen, de zingende familie Mepschen, de oorlogsjaren van een jonge Hans Hoving uit Wachtum, meester Smits van de Vossebelt, hoefsmid Albert Even, de lagere school van Stieltjeskanaal, de zuivelfabriek in Dalen, melkboer Hendrik Jan Derksen, ijsvereniging Dalen 75 jaar, gezondheidszorg in de 19e eeuw, boerderij- werkkamp 'Zwinderscheveld' en conferencier Ab IJdens als 'Gerrit Jan oet Daol'n' werden beschreven. Daarnaast plaatsten we in de rubriek 'vergeelde plaatjes' prachtige pareltjes uit ons archief. De reactie van de lezers van onze nieuwsbrief waren lovend, ook scoorden we hierdoor weer een aantal nieuwe vrienden. Het blad heeft een belangrijke functie als bindmiddel tussen Aold Daol'n met haar museummolen en de bevolking.

3. Social media

Onze Facebookpagina werd ongeveer 3x per week aangevuld met prachtige historische foto's uit ons archief en voorzien van informatieve tekst. Inmiddels zaten we eind december op 2150 volgers. Gezien de reacties kunnen we stellen dat FB goed wordt bekeken. De website van Aold Daol'n was in 2022 nog 'under construction'.

4. Documentatie en Beeldmateriaal

De werkgroep bestaat uit Henk, Jack en Ger. Evenals voorgaande jaren kregen we weer verzoeken om medewerking. Zoals bv. van het Noordelijk Archeologisch Depot met vragen rondom de plek waar fragmenten van het Daler doopvont zijn gevonden. Voor filmopnames door RTV Oost over offerstenen hebben we het kerkarchief doorgespit en onze medewerking verleend. Ook is er archiefonderzoek gedaan naar de maker van het mozaïek in de buitenmuur van de B.W.B.-school dat een nieuwe plek heeft gekregen in het muurtje op het schoolplein. Tevens waren we benieuwd wat het mozaïek voorstelde, maar helaas hebben we beide vragen niet kunnen beantwoorden.

Met de stichting Synagoge Coevorden zijn er t.b.v. een expositie gegevens uitgewisseld over de familie van Izaäk Jonas Bierman. Verder hebben we materiaal aangeleverd voor het magazine dat is uitgekomen i.v.m. het 100-jarig bestaan van muziekvereniging 'Volharding'. Tot slot heeft de redactie van de nieuwsbrief en van onze facebookpagina weer dankbaar gebruik gemaakt van het archief van Aold Daol'n.

Gelukkig krijgen we nog steeds veel materiaal aangeboden vanuit de bevolking. Hieronder een kleine greep: Fotoalbum met foto's van de reünie van de Markeschool in 1989, jubileumboekjes 25 jaar B.W.B.-school, boek over Zus ten Holte over haar werk als wegbereider van internationaal cultuurbeleid (1945 – 1973), map met toneel/conferences + foto's van het 40-jarig bestaan van buurtvereniging De Kamp, documenten catechisatie cursus 1950-1951, aantal foto's van Dalen zoals van postkantoor, het bevrijdingsfeest 1945 en van de gymclub in 1944, (oorlogs-)dagboek (schrift) van mevr. Keen-Masselink (1939-1945), familiefoto's van Olf Veldhuis zoals van het Armenhuis, Volharding, de W.K.H.B. en de diensttijd van Olf en verder nog diverse foto's van Wachtum in de periode 1910-1950.

5. Werkgroep Platform Drentse Musea.

- Eind april werden de nieuwe Museummagazines verspreid in onze provincie.
- Op 30 mei werd bij Podium Zuidhaege in Assen het 10e Drentse Museumcongres gehouden dat als thema 'Digitaliseren en ontsluiten van de collectie had. Na enkele sprekers over dit thema was er 's middags gelegenheid om diverse workshops te volgen.
- De jaarvergadering van het Platform Drentse Musea kon dit jaar gelukkig weer in levende lijve worden bijgewoond op 21 juni gehouden in museum 'De Proefkolonie' in Frederiksoord. Tijdens de vergadering werd Ingeborg Bennink voorgesteld. Zij zal onze coördinator Iris

Bierenbroodspot de komende tijd ondersteunen bij haar werkzaamheden voor het Platform. Ook werd er deze avond afscheid genomen van Mieke Damsma als voorzitter en werd Jan Seton (burgemeester van Borger-Odoorn) voorgesteld als haar opvolger.

- Evenals voorgaande jaren werden er op diverse plaatsen bijeenkomsten, cursussen en workshops georganiseerd om de deskundigheid van museummedewerkers te bevorderen. Zo was er een bijeenkomst in het Drents Museum over 'Kenniss- en collectie-uitwisseling in Drenthe' en waren er de workshops 'Werken met bezoekersprofielen' en 'Vrijwilligersbeleid. Ook werden er nog de cursussen 'Arthandling' en 'Professioneel fotograferen met je mobiel' gegeven.
- Deze zomer kregen we bericht dat Iris Bierenbroodspot ons helaas zal verlaten. Vanaf 1 september ging ze aan de slag als beleidswerker 'kunst en cultuur bij de gemeente Noordenveld. Als coördinator heeft ze heel veel werk verzet voor onze club. Het bestuur is haar veel dank verschuldigd en wenste haar veel succes in haar nieuwe baan. Tot er een opvolger voor Iris is gevonden zal Ingeborg Bennink de lopende zaken uitvoeren. Op 1 december is Manon Keurs gestart als office-assistent voor het Platform Drentse Musea.
- Zoals gedeputeerde Nelleke Vedelaar al aankondigde tijdens het museumcongres heeft de provincie Drenthe twee subsidieregelingen opgesteld voor de kleine tot middelgrote musea. De eerste subsidieregeling 'Museumregistratie' heeft tot doel om kleine musea te ondersteunen bij het verkrijgen van museumregistratie. De tweede subsidieregeling, 'Investerings kleine en middelgrote musea' is bedoeld voor kleine tot middelgrote musea in Drenthe die willen investeren in het vernieuwen van de presentatie van het museum. Deze regeling werd op 1 september 2022 opengesteld. We zijn allen nog steeds in de greep van de energiecrisis. De effecten van deze crisis op de exploitatierekeningen én de gevolgen voor de toekomst van onze musea worden steeds duidelijker.

Vanuit het Platform Drentse Musea verzamelen we alle reacties uit het veld, voeren we o.a. een lobby naar de overheden om de gevolgen van deze crisis onder de aandacht te houden en tot actie aan te zetten. Het tot stand komen van concrete noodsteun is echter helaas niet van de ene op de andere dag te realiseren. Wel is inmiddels het resultaat naar buiten gebracht van de landelijke enquête energiecrisis. Hier deden 25 Drentse Musea aan mee en de uitkomsten bevestigen de heftige effecten die de energiecrisis op de (landelijke en Drentse) erfgoedsector heeft. Zodra er meer nieuws is over noodsteun m.b.t. de energiecrisis zullen wij dit direct delen. Zo zijn we o.a. ook aan het inventariseren welke ondersteuning de Drentse gemeenten aan hun musea bieden. Hiervoor hebben wij contact met de gemeenten en naar hun plannen voor directe lastenverlichting voor musea gevraagd. Er werd bij veel gemeenten duidelijk aangegeven dat ze pas kunnen reageren op het moment dat de andere overheden een beleid hebben gevormd. Ook zijn er een aantal gemeenten (waaronder Borger-Odoorn) die al hebben aangegeven dat musea, net als bijvoorbeeld dorpshuizen, recht op ondersteuning (gaan) hebben. Onze tip: blijf als museum vooral ook zelf in contact met de cultuurambtenaar en wethouder van uw eigen gemeente en maak de problematiek zicht- en bespreekbaar. Op die manier wordt de noodzaak tot ondersteuning van de museale sector des te duidelijker.

6. Promotie

- Het afgelopen jaar hebben we middels een aantal activiteiten geprobeerd de jeugd wat meer bij de museummolen Jan Pol te betrekken.
- Eind april hebben de leerlingen van groep 8 in twee groepen de Stolpersteine in Dalen opgepoetst. Vooraf begonnen ze in de molen bij het verhaal van Jonas Bierman en de jodenvervolging in de 2e WO. Na het poetsen werd het kerkhof bezocht en stilgestaan bij het monument van de 2e WO en de graven van de Canadeze vliegeniers.
- Begin mei zijn de promotiefolders verspreid in de regio (Huttenheugte, diverse VVV's, etc).
- Het jaarlijkse molenspeltoernooi op de Nationale Molendag werd dit jaar uitgebreid met een jeugdtoernooi met leerlingen van de BWB-school. Dit werd een succes mede door de belangstelling van ouders en grootouders bij dit toernooi. Ook tv Drenthe maakte opnames deze dag.
- De Roparun ging dit ook weer door de molen Jan Pol. Het was wederom een gezellig gebeuren, waar veel mensen op afkwamen.
- De Drentse molendag in augustus werd redelijk bezocht. De minimolenfietstocht, bedoeld om ook gezinnen met kinderen enthousiast te krijgen om mee te doen, beantwoordde niet geheel aan de verwachting. Onder de ruim 30 deelnemers waren geen gezinnen.
- Op zondag 11 september, open monumentendag, traden de Daler Voices en Inge Tibben op. Dit werd een groot succes met heel veel publiek.
- We sloten dit jaar weer goed af met een succesvolle Oktober Kindermaand. Meer dan 100 kinderen hebben zich prima vermaakt met de spelletjes in de molen.

7. Museumvoorwerpen en inrichting

a. Museumvoorwerpen

Net als voorgaande jaren worden er regelmatig voorwerpen aangeboden. Deze worden op de gebruikelijke manier beoordeeld en vervolgens geregistreerd. De laptop waarop het registratieprogramma "Adlib" staat is voorzien van het besturingsprogramma "Windows 10-" Dit is inmiddels opgeschaald naar "Windows 11". Het programma van Adlib werkt naar behoren. Dit jaar zijn er veel voorwerpen ingebracht en deze zijn geregistreerd en waar nodig schoongemaakt en behandeld (houtworm). De afdeling kleding wil hun voorraad kleding etc. ook op deze computer in Adlib registreren. Na een middag uitleg zijn ze hier nu mee bezig in een verkorte versie; zonder foto's. Ook voor het registreren van de museumvoorwerpen is er nu iemand (Albert Katuin) die het van mij wil overnemen. Hiermee zijn we al een aantal dagen mee bezig.

De dia scanner is opgeslagen in het depot "Roezemoes". Het camera bewakingssysteem staat constant bij. Het Chub alarmsysteem is vervangen door een nieuw en modern systeem waarbij iedere sleutelhouder zijn eigen Tag heeft om het alarm uit of aan te schakelen. Regelmatig is er een vals alarm en in deze periode is het apparaat even buiten dienst geweest. Moest alles gereset worden door een medewerker.

De video apparaten zijn voor de opening van het seizoen geïnstalleerd. We hadden regelmatig problemen dat de apparatuur niet of moeilijk was op te starten. De oorzaak is onbekend. Aan het einde van het seizoen alle weer weggehaald en opgeborgen in het depot.

b. Inrichting museummolen

De tentoonstelling 'Dalen in oorlogstijd' op de begane grond van de molen is in het voorjaar geheel ontmanteld. De bodemvondsten zijn hiervoor teruggeplaatst en aangevuld met een aantal nieuwe items. Dit gebeurde met hulp van onze technisch vrijwilligers Hans en Jan Uineken en Albert Vleems. Babymammoet Dima is bij binnenkomst de grote blikvanger en er is ook een mammoetkies te bekijken welke in de regio is gevonden. Pingoruïne 'De Bongerd' wordt in een unieke vitrine prachtig belicht en voor de jonge onderzoekers is een opgravingsbak ingericht waar ze mogen schatgraven. Het ondeugende hunebedjongetje Oek nodigt bezoekers uit om zelf graan te malen. In 1815 stond het centrum van Dalen in vuur en vlam, de 'brandende' dorpsplattegrond versterkt dit verhaal. In de laatste vitrine belichten we het trieste einde van de Joodse gemeenschap in Dalen. Deze nieuwe inrichting leverde positieve reacties op. Op de 2^e verdieping van de molen is in de kinderhoek een fonkelnieuwe vloer gelegd, geschonken door de Forbo.

8. Werkgroep textiel.

Na de corona periode van "niets" doen, zijn we weer begonnen met registreren van binnen gebrachte kleding.

Zeer bijzondere stukken zijn er ingebracht, waaronder trouwjurken.

Momenteel kijken we kritisch naar wat we aannemen....

en vragen ook of het eventueel in de ontzaming mag.

Er zijn kledingstukken uitgeleend ter gelegenheid van het school- en volksfeest te Wachtum, en een paar witte oorijzermutsen tijdens het voorwerpen raden bij Ellert en Brammert.

Sinds kort zijn Herma en Lammie in de leer gegaan bij Roel om de kleding te digitaliseren.

Er is behoefte aan een kast (maar die komt er) voor al onze mooie lange trouwjurken.

9. DOE-plein

Namens Aold Daol'n zit Henk in het bestuur van het DOE-plein. In 2022 hebben vijf vergaderingen plaatsgevonden en is er één bestuurslid tussentijds gestopt. De volgende zaken zijn gerealiseerd: Certificering van alle toestellen op het plein is eindelijk gelukt, er is een mozaïekbank gemaakt door de kinderen van groep 8 t.b.v. het plein, de fietsenstallingen zijn professioneel gereinigd, het oude mozaïek uit de schoolmuur heeft een mooie plek achter het nieuwe WMD watertappunt, de zandbakrand is geheel vervangen door eikenhout en er is een nieuwe speelheuvel verzeen met glijbaan. Een groenploeg van 32 vrijwilligers maakt 4x per jaar het plein schoon. Aold Daol'n heeft ook belang bij een DOE-plein dat er fraai en doelmatig bij ligt. Dit krijgt steeds meer vorm.

10. Onderhoud objecten en terreinen

Het terrein bij depot Roezemoes is regelmatig behandeld tegen onkruid; ook in de perken met planten regelmatig onkruid verwijderd.

Aan het eind van het jaar nadat het blad van de bomen was is met een aantal bestuursleden en vrijwilligers het dak en de goten schoongemaakt en het blad van het terrein verwijderd.

Dit is naar een verzamelplaats gebracht.

Bij de put op het brinkje is de onderkant van de boom nog eens met een beschermingsmiddel behandeld.

11. Monument en Landschap

De werkgroep werd gevormd door: Harm, Patrick en Henk. De volgende zaken hebben de aandacht; Overleg met gemeente en eigenaar over behoud van de karakteristieke villa 'de Vondel' in de Bente, lichtjes plaatsen op de oorlogsgraven op kerstavond i.s.m. het Oranje Comité en de voorbereidingen om te komen tot het plaatsen van een informatiepaneel bij de crashplek van het Canadese Halifax vliegtuig.

Hoogtepunten dit jaar:

Op 19 januari 2022 overleed Huib Minderhoud. Ter nagedachtenis aan hem is er een herinneringstegel in de Walk of Dalen geplaatst op 14 mei 2022.

Het mozaïek in de buitenmuur van de B.W.B.-school heeft een nieuwe plek heeft gekregen in het muurtje op het schoolplein.

Het was fijn dat er in en rond de molen weer tal van activiteiten konden plaatsvinden en we onze vrijwilligers weer konden inzetten.

Zaterdag 19 november zijn we met onze vrijwilligers met de bus naar museum Brands in Nieuw Dordrecht geweest voor een rondleiding. Aansluitend hadden we een stampot buffet bij de Baander.

Activiteiten die zonder onze vrijwilligers niet uitvoerbaar zijn en waar we met recht enorm trots op kunnen zijn !

Afsluiting

Zoals uit bovenstaande valt op te maken heeft de Stichting Aold Daol'n ook in 2022 weer zijn bijdrage geleverd aan het in stand houden van het erfgoed van de dorpen uit de voormalige gemeente Dalen.

We willen dan ook iedereen bedanken die zich op zijn/haar eigen wijze heeft ingezet voor de Stichting Aold Daol'n en de museummolen Jan Pol. We hopen dat we het komende jaar er met elkaar weer een mooi jaar -vol van activiteiten- van kunnen maken.

Ook willen we langs deze weg de vrijwilligers die te kennen hebben gegeven niet langer beschikbaar te zijn hartelijk bedanken voor hun inzet voor onze Stichting in een lange reeks van jaren.

Nogmaals - alle vrijwilligers bedankt!

Dalen, febr 2023

Anna Wiers-Renting,

Secretaris Stichting Aold Daol'n.